

Брюксел, 4 май 2018 г.
(OR. en)

5664/18

LIMITE

CORLX 39
CFSP/PESC 68
FIN 69
RELEX 376
CONUN 139
COARM 156

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ I/A

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно: Насоки за санкциите – Актуализация

1. На 8 декември 2003 г. Съветът одобри насоки за санкциите¹. Най-новият преразгледан и актуализиран текст на насоките беше приет от Съвета на 18 декември 2017 г.²
2. На 24 април 2018 г. Работната група на съветниците по външни отношения (в състав „санкции“) постигна съгласие по допълнителните елементи във връзка с определението на „финансиране и финансова помощ“, което е включено в точка 59а от проекта на консолидирани насоки за санкциите, поместен в приложението към настоящата бележка.
3. С оглед на посоченото по-горе Комитетът на постоянните представители се приканва:
 - да потвърди съгласието по проекта на консолидирани насоки за санкциите, изложен в приложението към настоящата бележка;
 - да препоръча проектът на консолидирани насоки за санкциите да бъде представен на Съвета за приемане.

¹ Насоки относно прилагането и оценката на ограничителните мерки (санкциите) в рамките на общата външна политика и политика на сигурност на ЕС (док. 15579/03).

² Док. 15598/17.

**НАСОКИ ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО И ОЦЕНКАТА НА
ОГРАНИЧИТЕЛНИТЕ МЕРКИ (САНКЦИИТЕ) В РАМКИТЕ НА
ОБЩАТА ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ПОЛИТИКА НА СИГУРНОСТ
НА ЕС**

I.	Въведение	4
II.	Принципи	5
A.	<u>Цели</u>	5
B.	<u>Правни въпроси</u>	6
B.	<u>Целеви мерки</u>	8
Г.	<u>Списъци на визирани лица и образувания</u>	9
Д.	<u>Освобождаване</u>	12
Е.	<u>Обмен на информация и изисквания за докладване</u>	13
Ж.	<u>Изтичане на срока на действие или преразглеждане на ограничителните мерки</u>	Error! Bookmark not defined.
З.	<u>Прилагане на резолюциите на Съвета за сигурност на ООН</u>	16
И.	<u>Компетентности</u>	18
Й.	<u>Юрисдикция</u>	19
К.	<u>Спазване</u>	20
Л.	<u>Информация и комуникация</u>	24

III. Стандартни формулировки за правни инструменти	25
А. <u>Определения</u>	25
Б. <u>Оръжейно ембарго</u>	27
В. <u>Ограничения върху оборудване, използвано за вътрешни репресии, и върху друг специфичен внос и износ</u>	31
Г. <u>Ограничения за приемане (забрана за виза или пътуване)</u>	33
Д. <u>Финансови ограничения</u>	35
Е. <u>Клауза за освобождаване от отговорност</u>	40
Ж. <u>Клауза за непредявяване на иски</u>	41
З. <u>Юрисдикция</u>	42
И. <u>Нарушения</u>	42
Й. <u>Изтичане на срока на действие/презглеждане</u>	43
IV. Наблюдение и оценка на ограничителните мерки	44
ПРИЛОЖЕНИЕ I: Препоръки относно работните методи за налагане на автономни санкции на ЕС	46
ПРИЛОЖЕНИЕ II: Модели за съставяне на списъци на лица, групи и образувания, подлежащи на ограничителни мерки	57

I. Въведение

1. Широкият опит на Европейския съюз в изготвянето, прилагането, налагането и наблюдението на ограничителни мерки (санкции) в рамките на ОВППС³ показва, че е желателно прилагането да бъде стандартизирано, а методите на прилагане да бъдат засилени. В настоящите насоки⁴ са очертани редица общи проблеми и са представени стандартни формулировки и общи определения, които могат да бъдат използвани в правните инструменти за прилагане на ограничителни мерки. Те обаче не включват политическия процес, водещ до решението за налагане или отмяна на такива ограничителни мерки⁵.

Основните етапи на приемането на автономни ограничителни мерки на Европейския съюз и съответните роли на различните участници в този процес са изложени в Препоръките относно работните методи за налагане на автономни санкции на ЕС в приложение I към настоящия документ⁶.

Освен това, ЕС разработи най-добри практики за ефективно прилагане на финансовите ограничителни мерки⁷, в които се дават препоръки за ефективно прилагане на ограничителните мерки в съответствие с приложимото законодателство.

³ Вж. на уебсайта на ЕСВД списък на действащите ограничителни мерки http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/index_en.htm.

⁴ Първият вариант на насоките беше приет от Съвета на 8 декември 2003 г. (док. 15579/03); актуализирани текстове бяха приети на 1 декември 2005 г. (док. 15114/05) и на 22 декември 2009 г. (док. 17464/09).

⁵ Що се отнася до аспектите на политиката, припомня се, че на 14 юли 2004 г. Съветът прие основните принципи относно използването на ограничителните мерки (санкциите) (док. 10198/1/04).

⁶ Док. 18920/12.

⁷ Док. 8666/1/2008 REV 1.

II. Принципи

A. Цели

2. В рамките на общата външна политика и политика на сигурност Съветът може да реши да наложи ограничителни мерки срещу трети държави, образувания или лица. Тези мерки трябва да съответстват на целите на ОВППС, изложени в член 21 от Договора за Европейския съюз (ДЕС).
3. Съветът налага определени ограничителни мерки в изпълнение на резолюциите, приети от Съвета за сигурност на ООН съгласно глава VII от Устава на ООН. В случая с мерките за изпълнение на резолюции на Съвета за сигурност на ООН, правните инструменти на ЕС ще трябва да се придържат към тези резолюции. Ясно е обаче, че ЕС може да реши да приложи по-строги ограничителни мерки. Когато не е възможно приемането на ограничителни мерки в рамките на ООН, Европейският съюз следва да насърчава по-широка подкрепа от страна на международната общност за приетите от него автономни мерки.
4. Общо казано, ЕС налага ограничителни мерки с цел да предизвика промяна в политиката или действията на визираната държава, част от държава, правителство, образувания или лица в съответствие с целите, определени в решение на Съвета в рамките на ОВППС. Съобразно с това, ЕС адаптира ограничителните мерки в светлината на напредъка в постигането на целите на решението на Съвета в рамките на ОВППС. Когато е възможно и в съответствие с цялостната стратегия на Европейския съюз спрямо съответната трета държава, правните инструменти, чрез които се налагат ограничителни мерки, могат да включват стимули за насърчаване на необходимата промяна в политиката или действията. Важно е да се гарантира, че с това не се насърчава неспазването на задълженията. ЕС и държавите членки следва активно и систематично да предоставят информация относно наложените от ЕС санкции, в т.ч. на визираната държава и нейното население.

5. Целта на всяка мярка следва да бъде ясно заявена и да съответства на цялостната стратегия на Съюза в съответната област. Както цялостната стратегия, така и конкретната цел следва да бъдат припомнени във въвеждащия текст на правния инструмент на Съвета, чрез който се налага мярката. Ограничителни мерки не се налагат по икономически причини. ЕС следва да се стреми да гарантира, че поставените цели съответстват на по-широките политики и мерки на ЕС/ООН и на регионалните политики и мерки.
6. Правните инструменти ще подлежат на редовен преглед, за да се прецени ефикасността на приетите ограничителни мерки по отношение на заявените цели. Прегледът ще се извършва от съответните работни групи и комитети на Съвета на основата на докладите на ръководителите на мисии на ЕС, когато е подходящо.

Б. Правни въпроси

7. Както е посочено по-горе, Съветът налага ограничителни мерки в рамките на ОВППС. Съветът първо приема решение в рамките на ОВППС в съответствие с член 29 от Договора за ЕС. Мерките, предвидени в това решение на Съвета, се прилагат или на равнище ЕС, или на национално равнище. Мерки като оръжейно ембарго или ограничения за приемане се прилагат пряко от държавите членки, които са правно задължени да действат в съответствие с решенията на Съвета в рамките на ОВППС. Други мерки, които прекъсват или ограничават, частично или напълно, икономическите отношения с трета държава, включително мерки за замразяване на финансови средства и икономически ресурси, се прилагат посредством регламент, приет от Съвета с квалифицирано мнозинство по съвместно предложение на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и Комисията в съответствие с член 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Европейският парламент трябва да бъде уведомен. Такива регламенти са обвързващи и пряко приложими в целия ЕС и подлежат на съдебен контрол от Съда и Общия съд в Люксембург. Решенията на Съвета в рамките на ОВППС, предвиждащи ограничителни мерки срещу физически и юридически лица, също подлежат на съдебен контрол.

8. При налагането на ограничителни мерки следва да се определя правният контекст. В това отношение, освен съответните разпоредби от Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз, могат да се правят позовавания на всяка резолюция на Съвета за сигурност на ООН по този въпрос или на други приложими разпоредби от международното право. За яснота и прозрачност следва да се положат усилия тези позовавания да бъдат изложени възможно най-пълно.
9. Въвеждането и прилагането на ограничителни мерки трябва винаги да съответства на международното право. Мерките трябва да са съобразени с правата на човека и основните свободи, по-специално правото на справедлив процес и правото на ефективни правни средства за защита. Наложените мерки трябва винаги да са съразмерни спрямо преследваната цел.
10. Както се посочва по-горе, ограничителните мерки следва по-специално да се изготвят съгласно задължението по член 6, параграф 3 от Договора за ЕС, за да може ЕС да зачита като общи принципи на правото на Съюза основните права, които са гарантирани от Европейската конвенция за правата на човека и са резултат от общите конституционни традиции на държавите членки.
11. При налагането на ограничителни мерки следва също да се зачитат международните задължения на Съюза и неговите държави членки, по-специално споразуменията в рамките на СТО. Когато ограничителните мерки засягат търговията със стоки или услуги с трети държави, се прилагат Общото споразумение за митата и търговията (ГАТТ) и Общото споразумение по търговията с услуги (ГАТС). Член XXI от ГАТТ предвижда ограничения върху вноса и износа, които са приложими или за оръжия и военно оборудване, или са наложени в съответствие със задълженията съгласно Устава на ООН за поддържане на международния мир и сигурност. Член XIVa от ГАТС предвижда подобно изключение. Мерките за ограничаване на търговията, които не попадат в обхвата на тези две категории, трябва да отговарят на условията, посочени съответно в член XX от ГАТТ и член XIV от ГАТС, като в някои случаи могат да не са съвместими с правилата на СТО.

12. Ако мерките на ЕС са в противоречие с международните задължения на Съюза или на неговите държави членки, може да е необходимо изготвянето на общ подход за решаване на такива конфликти.

В. Целеви мерки

13. Предприетите мерки следва да са насочени към онези, за които е установено, че носят отговорност за политиките или действията, предизвикали решението на ЕС да наложи ограничителни мерки, и към онези, които извличат ползи и подкрепят тези политики и действия. Подобни целеви мерки са по-ефективни от безразборните мерки и свеждат до минимум неблагоприятните последици за онези, които не носят отговорност за такива политики или действия.

14. Използваните в конкретна ситуация мерки се различават в зависимост от целите на ограничителните мерки и тяхната вероятна ефективност за постигането на тези цели в конкретните обстоятелства, като се използва целевият и диференциран подход на ЕС. Те включват, *inter alia*, замразяване на финансови средства и икономически ресурси, ограничения за приемане, оръжейно ембарго, ембарго върху оборудване, което би могло да се използва за вътрешни репресии, други ограничения върху износа или вноса и забрани за полети. Използвани са също забрана върху предоставянето на финансови услуги, включително във връзка със забрани върху износа на определени продукти, както и забрана върху инвестициите. В този контекст са използвани и секторни забрани и мерки с цел предотвратяване на злоупотребата с оборудване, технологии и софтуер за следене или прихващане в Интернет или на други форми на комуникация.

Г. Списъци на визирани лица и образувания

15. При изготвянето на списъци на визирани лица и образувания трябва да се зачитат основните права, както постановява Договорът за Европейския съюз. По-специално, трябва да се гарантира правото на справедлив процес на лицата и образуванията, които ще бъдат включени в списъка, при пълно спазване на практиката на Съда на Европейския съюз, *inter alia* по отношение на правото на защита и принципа на ефективна съдебна закрила.
16. Решението дадено лице или образувание да стане обект на целеви ограничителни мерки изисква наличието на ясни критерии, пригодени към всеки отделен случай, за определяне кои лица и образувания могат да бъдат включени в списъка, като тези критерии следва да се прилагат и за целите на заличаване от списъка. Тези ясни критерии ще бъдат изложени в правния инструмент в рамките на ОВППС. Това се отнася по-специално за мерките за замразяване на финансови средства и икономически ресурси, както в случаите, когато лицата са включени в списъка в рамките на мерки срещу една или повече трети държави, така и когато мерките са насочени срещу самите лица и образувания.
17. Предложенията за включване в даден списък трябва да се придружават от точно, актуално и подкрепено с основания изложение на мотивите. В работните методи за налагане на автономни санкции на ЕС в приложение I към настоящия документ са включени редица препоръки, като документът обхваща и въпроси относно уведомяването и информирането за правото да се изрази позиция, както и практически въпроси за включване в списъците и изключване от тях.
18. Когато решенията на Съвета в рамките на ОВППС предвиждат ограничителни мерки, насочени не само срещу отговорните за определени политики или действия, но и срещу членове на техните семейства, децата им на възраст под 18 години по принцип не следва да бъдат включвани в обхвата на мерките.
19. Лицата, образуванията и организациите, срещу които са наложени финансови санкции, следва да бъдат идентифицирани ясно в приложението, за да се гарантира, че обхватът на санкциите е точно определен.

20. Идентифициращата информация е от решаващо значение за гарантиране, че целевите ограничителни мерки не се отразяват на лица и образувания, които не са обект на тези мерки, и особено за да се помогне на частния сектор да приложи такива мерки. Не може да се изключи, че в някои случаи финансовите средства на дадено лице ще бъдат замразени или ще му бъде наложена забрана за виза или пътуване, когато това не е било намерението, поради идентифицираща информация, съвпадаща с тези на визирани лица. Държавите членки и Комисията следва да установят процедури, които да гарантират, че техните заключения по искове относно предполагаема сгрешена самоличност са последователни. Най-добрите практики на ЕС за ефективно прилагане на финансови ограничителни мерки⁸ дават някои препоръки в тази насока.
21. С цел да се повиши ефективността на ограничителните мерки, в момента на идентифициране следва да е налице колкото се може повече идентифицираща информация, която да бъде публикувана в момента на приемането на ограничителните мерки. Идентифициращата информация за лица и образувания следва да бъде стандартизирана във възможно най-голяма степен. По отношение на изброените в даден списък физически лица целта следва да бъде информацията да включва по-специално имената (и на оригиналния език, когато са налични) с транслитерацията, използвана в документите за пътуване или съответстваща на стандартите на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО), псевдонимите, пола, датата и мястото на раждане, гражданството и настоящия адрес, идентификационния номер или номера на паспорта. По отношение на групи, юридически лица или образувания целта следва да бъде информацията да включва по-специално пълното наименование, седалището, адреса на управление, датата и номера на регистрацията. Към настоящите насоки е приложен модел на формуляр.
- 21а. Когато икономически оператори или други заинтересовани страни правят скрининг във връзка с мерки за замразяване на активи, информацията за псевдонимите, включена в идентификационните данни, би могла да се разглежда както следва:
- i) „силни“ псевдоними: висококачествени алтернативни имена, за които се смята, че са от голямо значение за идентификацията. От икономическите оператори и останалите заинтересовани страни се очаква да извършват скрининга по т.нар. „силни“ псевдоними.

⁸ Док. 8666/1/08 REV 1.

ii) „слаби“ псевдоними: нискокачествени алтернативни имена, за които се смята, че са от малко значение за идентификацията. Тези „слаби“ псевдоними се използват най-вече с цел да се помогне на икономическите оператори и останалите заинтересовани страни да потвърдят идентифицирането на визираното лице.

iii) когато не е изрично указано, посоченият псевдоним следва да се разглежда като „силен“ псевдоним.

За „слабия“ псевдоним се смята, че има малко значение за идентификацията и той може да породи голям брой фалшиви съвпадения, ако по него се прави справка в компютърна система за скрининг. „Слабите“ псевдоними се използват най-вече с цел да се помогне на икономическите оператори или останалите заинтересовани страни да потвърдят идентификацията на визираното лице.

Ако в рамките на ООН се прави разграничение между „слаби“ и „силни“ псевдоними, това следва да бъде възпроизведено в правните текстове на ЕС. За целите на самостоятелните санкции на ЕС определянето на даден псевдоним като „силен“ или „слаб“ се извършва на базата на индивидуална оценка.

22. ЕС следва да се стреми във всички случаи да гарантира, че идентифициращата информация, предоставена по време на включването в списъка на дадено лице, е достатъчно точна, за да позволява недвусмислено идентифициране на визираното лице. След посочването на лице или образувание следва да се извършва редовен преглед на идентифициращата информация с цел уточняване и разширяване, като за тази цел се включват всички онези, които могат да допринесат за това усилие, по-специално ръководителите на мисии на ЕС в засегнатите трети държави, компетентните органи, агенции и финансови институции на държавите членки. Актуализираните списъци с допълнителна идентифицираща информация ще се приемат, както предвижда основният акт.

23. Що се отнася до мерките, с които се налагат ограничения върху пътуването, за вписването на данните в ШИС ще отговаря държавата членка, която осигурява председателството на Съвета на ЕС към момента на приемане на съдържащия списъците правен инструмент. Ако тази държава членка не е в състояние да впише данните в ШИС, защото няма достъп до ШИС или не участва в тази област на достиженията на правото на Шенген, данните се вписват от държавата членка, която осигурява председателството през следващото шестмесечие. Подалата сигнал държава членка носи отговорност за сигнала. По-конкретно във всеки един момент тя отговаря за необходимите актуализации, поправки и/или заличавания⁹.
24. С цел да се помогне на частния сектор да прилага финансовите ограничения, през юни 2004 г. Комисията създаде уебсайт, който съдържа, *inter alia*, консолидиран списък на лицата и образуванията, подлежащи на финансови санкции, и преглед на действащите ограничителни мерки¹⁰.

Д. Освобождение

25. Важно е правните инструменти относно финансовите ограничения, забраната за виза или пътуване и другите ограничителни мерки да предвиждат освобождение, за да се вземат предвид, по-специално, основните нужди на визираните лица, правните такси, извънредните разходи или, когато е подходящо, хуманитарните нужди и международните задължения, включително като приемащи държави на международни организации или на ОССЕ по отношение на различните предприети ограничителни мерки.
26. Компетентните органи следва да предоставят освобождение на основата на всеки отделен случай, което ще им даде възможност да преценят всички засегнати интереси и да наложат условия, гарантиращи, че освобождението от дадена ограничителна мярка не възпрепятства и не заобикаля целта на ограничителната мярка. Освобождението следва да се предоставя на основата на съответните законодателни инструменти. Ако има основания за освобождение от дадена ограничителна мярка (напр. финансови ограничения), това не дава автоматично основания за освобождение от друга мярка (напр. забрана за виза или пътуване), която засяга визираното лице или образувание (вж. раздел III: А, Г и Д).

⁹ Вж. документ 8665/08.

¹⁰ http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/index_en.htm.

27. Ако искането за освобождаване за деблокиране или предоставяне на финансови средства или икономически ресурси засяга дейност, която е забранена съгласно съответния правен инструмент (и не е обхванато от предходна договорна клауза или сходна разпоредба за освобождаване), компетентният орган следва да откаже освобождаването. Това важи и ако които съответната разпоредба за освобождаване не предвижда изрично отказ в такива случаи.
28. В случаите, при които по изключение могат да се деблокират финансови средства или икономически ресурси, така че визираното лице, образование или орган да може да изпълни задължение, произтичащо от предходен договор (вж. стандартната формулировка в точка 86), и когато замразяването на активите засяга финансовите средства или икономическите ресурси на кредитна или финансова институция, това освобождаване обхваща деблокирането на финансови средства по сметки на лица или образувания, които не са обект на мерките, държани във визираната кредитна или финансова институция, при условие че сметката е открита преди включването в списъка на съответното образование. Компетентните органи следва да налагат по своя преценка подходящи условия, за да гарантират, че сметките няма да продължат да се използват въз основа на статуквото.

Е. Обмен на информация и изисквания за докладване

29. Компетентните органи на държавите членки и Комисията имат специфични задачи по отношение на изпълнението и прилагането на ограничителните мерки. С цел да се гарантира, че такива мерки, включително предоставеното освобождаване, се прилагат съгласувано, съществено значение има обменът на съответната информация между всички имащи отношение по случая в съответствие с разпоредбите на всяко едно решение и регламент в областта на ОВППС. Правните инструменти на ЕС следва да предвиждат подобен обмен. Държавите членки се приканват да съобщават на ЕСВД и на Комисията данните, събрани при прилагането на тези освобождавания, за да се подобри качеството на посочената по-горе идентифицираща информация.

30. Когато регламентите за прилагане на ограничителни мерки предвиждат специфичните задачи да се извършват от компетентните органи на държавите членки, органите, определени за компетентни от всяка държава членка, или са изброени в приложение към регламента, или са посочени непряко, като в приложение към регламента са изброени уебсайтите на всяка държава членка, на които може да се намери информацията относно съответните компетентни органи.
- Ж. Изтичане на срока на действие или преразглеждане на ограничителните мерки¹¹
31. Като се имат предвид специфичните цели на всяка мярка и всички други свързани с мярката съображения, Съветът следва да преразглежда редовно положението и да насрочи специален преглед при промяна на политическата ситуация.
32. Извършването на редовни оценки на режимите на санкции от съответните подготвителни органи на Съвета с помощта, когато е уместно, на ЕСВД, Комисията и ръководителите на мисии, следва да позволи адаптирането на мерките, съобразно нуждите, в зависимост от напредъка в постигането на поставените цели и ефективността на мерките във връзка с това.
33. Когато се сметне за подходящо, в правните инструменти могат да се посочат специфични критерии, които трябва да бъдат изпълнени за отмяна на ограничителните мерки, но в повечето случаи точното определение на специфичната цел на мярката ще бъде достатъчно.
34. Когато критериите или специфичните цели на мярката не са били изпълнени, ограничителните мерки следва да продължат своето действие освен в случаите, когато Съветът реши друго. Следователно правният инструмент на ОВППС следва или да включва дата на изтичане на неговото действие, или клауза за преразглеждане, според както реши Съветът, така че да се гарантира, че необходимостта от подновяване на ограничителните мерки ще бъде обсъдена в подходящ срок. Датата на изтичане на срока на действие или датата на преразглеждане могат да бъдат посочени, като се вземат предвид съответните факти и съображения (напр. дати на бъдещи избори или на мирни преговори, които биха могли да променят политическата ситуация).

¹¹ Текстът в този раздел се отнася преди всичко за автономните санкции на ЕС. За прилагането на санкции на ООН вж. буква 3 по-долу, по-специално точка 42.

35. Ако в правния инструмент на ОВППС е посочена дата на изтичане на действието на ограничителните мерки, Съветът следва да изготви становище за тяхното подновяване. За да са ефективни, ограничителните мерки следва да бъдат отменени, когато са постигнати поставените цели. Посоченият срок следователно ще бъде повод за ново разглеждане на режима на ограничителни мерки и за оценка на това дали целите са били изпълнени.
36. Когато правният инструмент на ОВППС съдържа дата на изтичане на действието, обикновено следва да се избягва посочването на дата на изтичане на действието в регламента за прилагане на правния инструмент на ОВППС.
- тъй като регламентите прилагат акта на ОВППС, те трябва да бъдат отменени, ако правният инструмент на ОВППС спре да се прилага¹². регламентите следва да се отменят по същото време или веднага след като правният акт на ОВППС престане да се прилага. Ако в изключителни случаи регламентите трябва да бъдат отменени със задна дата, желателно е този период да бъде колкото се може по-кратък.
 - ако последващ правен инструмент на ОВППС поднови мерките, изменението на датата на изтичане на действието на регламента или приемането на нов регламент, съдържащ същите правни разпоредби, представлява само административна тежест и следва да се избягва. Особено когато решенията за подновяване се вземат в последния момент, може да има период, през който мерките не са приложими в очакване на изменение или приемане на регламент.
37. Ето защо е за предпочитане да се продължи действието на регламента, докато същият не бъде отменен. За яснота и прозрачност, когато решения или регламенти на ОВППС са били изменени поне три пъти¹³, следва да се разгледа възможността за приемане на консолидиран текст¹⁴.

¹² Вж. член 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

¹³ Службата за публикации редовно публикува в Официален вестник консолидирани текстове на основни инструменти на законодателството на ЕС, включително актове, отнасящи се за ограничителни мерки, до които е предоставен достъп чрез EUR-Lex. Те служат за документация и нямат правна стойност. Следва да се отбележи, че съображенията на изменящите актове обикновено не са включени в консолидираните текстове.

¹⁴ С приемането на консолидиран текст ще започне отново да тече крайният срок за предявяване на правни иски към акта.

3. Прилагане на резолюциите на Съвета за сигурност на ООН

Нови мерки

38. Уставът на ООН предоставя на Съвета за сигурност правомощия да взема решения за ограничителни мерки, които са обвързващи за всички членове на ООН¹⁵, за да се поддържа или възстанови международният мир и сигурност. Важно е ЕС да прилага такива ограничителни мерки на ООН възможно най-бързо. Бързата реакция е особено важна в случаите на замразяване на активи, при които движението на финансовите средства може да става бързо. В такива случаи всяка държава членка може да разгледа възможността за налагане на временни национални мерки по отношение на финансовите мерки. ЕС следва да се стреми да приеме без отлагане необходимото законодателство за прилагане на мерките най-късно в рамките на 30 дни от приемането на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН. В случаите , когато списъците на посочените лица и образувания трябва да бъдат актуализирани с оглед на включването на нови такива, посочени от ООН, необходимите изменения на правните актове на ЕС следва да бъдат приемани възможно най-бързо.
39. Държавите — членки на ЕС, които са членове на Съвета за сигурност на ООН, ще се стремят да гарантират, че в най-голяма възможна степен и без да се засягат задълженията им съгласно Устава на ООН, отчитат нуждите и съображенията на ЕС, когато водят преговори по въпросната резолюция на Съвета за сигурност на ООН, в съответствие с член 34 от Договора за ЕС.
40. Сегашната законодателна процедура изисква приемането на правен инструмент на ОВППС и регламент на Съвета за прилагане, основан на Договора за функционирането на Европейския съюз, на основата на съвместно предложение на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и Комисията.

¹⁵ Вж. член 25 и глава VII от Устава на ООН.

41. С оглед на представянето на проекти за правни инструменти на ОВППС и на съвместни предложения на върховния представител и на Комисията за регламенти на Съвета непосредствено след приемането на резолюциите на Съвета за сигурност на ООН, важно е да има бърз обмен на информация относно проектите за резолюции на Съвета за сигурност. Този подход следва да дава възможност на Съвета да приема без ненужно забавяне правния инструмент на ОВППС и съответния регламент, за предпочитане едновременно или в минимален срок между приемането на двата инструмента.
42. Наличието на стандартни формулировки за законодателните текстове ще спомогне за по-бързото прилагане на ограничителните мерки на ООН. Когато ЕС прилага ограничителни мерки на ООН, използването на стандартни формулировки и общи определения трябва да бъде адаптирано към резолюцията на Съвета за сигурност на ООН.
43. С цел да се предоставя на мисиите на ЕС в Ню Йорк редовна информация по възникналите проблеми при прилагането на ограничителни мерки на ООН в ЕС, бележки с обратна информация ще бъдат предоставяни на вниманието на мисиите на ЕС, заседаващи в рамките на координацията съгласно член 34 в Ню Йорк. Следва да се насърчава редовният диалог, от една страна, между мисиите на ЕС в Брюксел и Ню Йорк и, от друга страна, между институциите на ЕС и ООН, включително чрез съвместни семинари с цел по-голямо разбиране на поставените проблеми. В това отношение е важно до мисиите в Брюксел да се разпространяват доклади от заседанията относно санкциите, проведени в Ню Йорк в рамките на координацията съгласно член 34.
44. Предвид обвързващия характер на резолюциите на Съвета за сигурност на ООН, ефективното прилагане на мерките на ООН изисква незабавно законодателно действие. Когато Съветът за сигурност вземе решение за мерки, чието действие изтича на определена дата, възниква специфична ситуация. В такава ситуация използването на дата на изтичане на действието в правни актове на ЕС не е подходящо, тъй като Съветът за сигурност обикновено ще поднови мярката непосредствено преди датата на изтичане. Следва обаче да се посочва, че мерките ще бъдат изменени или отменени, както е подходящо, в съответствие с решенията на Съвета за сигурност.

Изтичане на срока на действие или отменяне на мерки

45. Когато ЕС прилага ограничителни мерки единствено в изпълнение на резолюции на Съвета за сигурност, не е уместно правният инструмент за прилагане да продължи да действа, когато Съветът за сигурност реши, че мерките следва да бъдат премахнати, и следователно ограничителните мерки следва да бъдат отменени във възможно най-кратък срок.

Освобождаване

46. Резолюциите на Съвета за сигурност на ООН по глава VII са задължителни съгласно международното право. Следователно когато ЕС прилага ограничителни мерки, за които е взето решение от Съвета за сигурност посредством резолюция, освобождаване може да се предвиди само ако съответства на резолюцията. Във връзка с това точка 38 има значение, включително по отношение на освобождаване по хуманитарни причини за целите на задоволяване на основните потребности на визираните лица.

Докладване

47. Когато резолюциите на Съвета за сигурност на ООН предвиждат задължение за докладване, на ООН би могло също да се предаде общ доклад на ЕС относно мерките, предприети на равнище ЕС. В такива случаи националното и общото докладване ще се допълват.

И. Компетентности

48. Целта на правния инструмент на ОВППС е да определи кои ограничителни мерки се смятат за необходими за изпълнение на целите и да предостави основа за предприемане на действие от Европейския съюз за прекъсване или намаляване на икономическите или финансови отношения с въпросната трета държава.

Съюзът може да приеме законодателни мерки за прилагане чрез регламент, основан на член 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Когато Съюзът не разполага с компетентност, всяка държава членка трябва сама да приеме необходимото законодателство или мерки за прилагане.

49. Когато се разглежда въвеждането на ограничителни мерки, е необходимо за всеки отделен случай да се прецени компетентността на Европейския съюз, като се вземе предвид предвиденото в Договорите предоставяне на правомощия на Съюза. Практиката е Съветът да посочва в инструмента на ОВППС, че „е необходимо по-нататъшно действие от Съюза за прилагане на определени мерки“, за да се даде възможност на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и на Комисията да предложат регламент за прилагане на мерките, които попадат в обхвата на правомощията на Съюза. Когато е необходима точност, за да се гарантира, че всички мерки ще бъдат приложени своевременно, инструментът на ОВППС следва да посочва ясно как ще бъде приложена всяка мярка или част от мярка.
50. Когато Европейският съюз разполага с необходимата компетентност да приеме регламент за прилагане на ограничителните мерки, предвижда се държавите членки да постановят правилата относно наказанията, приложими за нарушения на разпоредбите на регламента, и да вземат всички необходими мерки за гарантиране на тяхното изпълнение.

Й. Юрисдикция

51. Ограничителните мерки на ЕС следва да се прилагат само в ситуации, в които съществуват връзки с ЕС. Тези ситуации, изложени в точка 88 от настоящия документ, обхващат територията на Европейския съюз, въздухоплавателните средства и плавателните съдове на държавите членки, гражданите на държавите членки, дружествата и други образувания, които са създадени или учредени съгласно законодателството на дадена държава членка и всички други дейности, които се извършват на част или на цялата територия на Европейския съюз.
52. ЕС ще се въздържа от приемане на законодателни инструменти с извънтериториално прилагане в нарушение на международното право. Европейският съюз осъди като нарушаване на международното право извънтериториалното прилагане на законодателството на трета държава за налагане на ограничителни мерки, с което се цели да се контролират дейностите на физически и юридически лица, които са под юрисдикцията на държавите членки на Европейския съюз¹⁶.

¹⁶ Регламент (ЕО) № 2271/96 и Съвместно действие 96/668/ОВППС от 22 ноември 1996 г. относно защитата срещу последиците от извънтериториалното прилагане на законодателство, прието от трета страна, и действията, предприети на основание това законодателство или произтичащи от него (ОВ L 309, 29.11.1996 г., стр. 1 и 7).

К. Спазване

53. Държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, за да гарантират, че ограничителните мерки се спазват.
54. Образование, установено в държава — членка на ЕС, не може, освен всичко друго, да използва дружество под свой контрол за заобикаляне на забрана, включително когато това дружество не е установено в ЕС, нито пък въпросното образование може да дава инструкции в този смисъл.
55. Смята се за подходящо образование, установено в ЕС, при необходимост да информира дружествата под негов контрол за нови ограничителни мерки на ЕС, за да могат тези мерки да бъдат изцяло отчетени при определянето на стопанските политики.

І. **Собственост и контрол**

Собственост

- 55а. Критерият, който трябва да се взема предвид, когато се преценява дали дадено юридическо лице или образование е собственост на друго лице или образование, е притежаването на повече от 50% от имуществените права на дадено образование или притежаването на мажоритарен дял в тях¹⁷. Ако този критерий е изпълнен, се счита, че юридическото лице или образованието е собственост на друго лице или образование.

Контрол

- 55б. Критериите, които трябва да се вземат предвид, когато се преценява дали дадено юридическо лице или образование е контролирано от друго лице или образование, самостоятелно или по силата на споразумение с друг притежател на акции или с друга трета страна, биха могли наред с другото да включват¹⁸:

¹⁷ Критерий в определението, съдържащо се в Регламент 2580/2001.

¹⁸ Критерии съгласно определението, посочено в Регламент (ЕО) № 2580/2001.

- а) притежаване на правото или упражняване на правомощието да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административните, управителните или контролните органи на такова юридическо лице или образувание;
- б) назначаване единствено в резултат от упражняването на правото на глас на мнозинството от членовете на административните, управителните и контролните органи на юридическо лице или образувание, които са заемали длъжността си по време на настоящата или миналата финансова година;
- в) самостоятелно контролиране, по силата на споразумение с други притежатели на акции или членове на юридическо лице или образувание, на мнозинството от акционерите или участниците с право на глас в това юридическо лице или образувание;
- г) притежаване на правото на упражняване на доминиращо влияние над юридическо лице или образувание по силата на споразумение с това юридическо лице или образувание или на разпоредба в учредителния акт, когато правото, прилагащо се по отношение на това юридическо лице или образувание, позволява да бъде предмет на такова споразумение или разпоредба;
- д) притежаване на правото за упражняване на доминиращо влияние по смисъла на буква г), без лицето да е притежател на това право¹⁹;
- е) притежаване на правото да се използват всички или част от активите на юридическото лице или образуванието;
- ж) управлението на стопанската дейност на юридическо лице или образувание на уеднаквена основа, при публикуване на консолидирани отчети;
- з) споделяне, съвместно и поотделно, на финансовите отговорности на юридическо лице или образувание или поемането на гаранциите за тях.

Ако някой от тези критерии е изпълнен, се счита, че юридическото лице или образуванието се контролира от друго лице или образувание, освен ако не се установи обратното във всеки отделен случай.

55в. Изпълнението на посочените по-горе критерии за собственост или контрол може да бъде отхвърлено във всеки отделен случай.

¹⁹ Включително, например, чрез фиктивно дружество.

II. Предоставяне на непряк достъп до финансови средства или икономически ресурси на лица или образувания, включени в списък

55г. Ако собствеността или контролът бъдат установени в съответствие с посочените по-горе критерии, предоставянето на достъп до финансови средства или икономически ресурси на невключени в списък лица или образувания, които се притежават или контролират от лице или образувание, включено в списък, ще се счита по принцип за предоставяне на непряк достъп до тях на лицето или образуванието, включено в списък, освен ако може да бъде разумно установено за всеки отделен случай чрез основан на риска подход и отчитане на всички съответни обстоятелства, в т.ч. изброените по-долу критерии, че това лице или образувание няма да използва или да се облагодетелства от въпросните финансови средства или икономически ресурси.

Критериите, които се вземат под внимание, включват, наред с другото:

- а) датата и естеството на договорните отношения между съответните образувания (например договори за продажба, покупка или дистрибуция);
- б) връзката между сферата на дейност на невключеното в списък образувание и образуванието, включено в списък;
- в) характеристиките на предоставените финансови средства или икономически ресурси, в т.ч. потенциалното им практическо използване от включеното в списък образувание и доколко могат да бъдат лесно прехвърлени на това образувание.
- г)

Няма да се счита, че даден икономически ресурс е в изгода на включено в списък лице или образувание, само защото се използва от невключено в списък лице или образувание за генериране на печалба, която може да бъде частично разпределена на включен в списък акционер.

55д. Следва да се отбележи, че предоставянето на непряк достъп до финансови средства или икономически ресурси на включени в списък лица или образувания може също да включва предоставянето на такива средства или ресурси на лица или образувания, които не са притежавани или контролирани от включените в списък образувания.

III. Освобождение от отговорност

55е. Горепосочените елементи не засягат клаузите за освобождение от отговорност в съответните правни актове.

IV. Обмен на информация

55ж. Както е предвидено в съответните регламенти на ЕС²⁰ и за да се улесни извършването на посоченото по-горе оценяване, по силата на правото на ЕС държавите членки са задължени да обменят имаща отношение информация, с която разполагат. Когато компетентен орган на държава членка разполага с информация, че невключено в списък юридическо лице или образование се притежава или контролира от включено в списък юридическо лице или образование, или с информация, която би могла да повлияе на ефективното прилагане на забраната за предоставяне на непряк достъп до финансови средства или икономически ресурси, съответната държава членка следва, в съответствие с националното право, да споделя имащата отношение информация с останалите държави членки и с Комисията.

55з. Без да се засягат приложимите правила във връзка с докладването, поверителността и професионалната тайна, икономически оператор, който знае, че невключено в списък юридическо лице или образование се притежава или контролира от включено в списък юридическо лице или образование, следва да информира компетентния орган на съответната държава членка и Комисията пряко или чрез държавата членка.

V. Предложения за включване в списък

55и. По целесъобразност съответната държава членка следва да отправя също предложения за включване в списък на юридическото лице или образование, за което е установено, че се притежава или контролира от вече включено в списък юридическо лице или образование.

²⁰ Например членове 40 и 44 от Регламент (ЕС) № 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран и членове 29 и 30 от Регламент (ЕС) № 36/2012 относно ограничителни мерки с оглед на положението в Сирия.

Л. Информация и комуникация

56. Приемането на сходни мерки от трети държави засилва ефективността на ограничителните мерки на ЕС. Ето защо по принцип е за предпочитане санкциите да се приемат в рамките на ООН. Когато това е невъзможно, ЕС следва да се стреми към възможно най-широка подкрепа от международната общност, така че да се упражни натиск върху визираната държава.
57. При приемането на автономни санкции ЕС следва, чрез дейност за приобщаване, да се стреми активно към сътрудничество и, ако това е възможно, към приемане на сходни мерки от съответните трети държави, така че да се сведат до минимум въздействията от замаяната и да се засили влиянието на ограничителните мерки. По-конкретно, страните кандидатки следва да се приканват систематично да се присъединят към наложените от ЕС мерки. Освен това въпросът за единно и последователно тълкуване и ефективно прилагане на наложените от ООН санкции следва да се включва редовно в консултациите с ключовите партньори. Делегациите на ЕС следва да участват пълноценно в този процес.
58. ЕС и неговите държави членки следва да предоставят активно и систематично информация относно наложените от ЕС санкции, така че да ги направят видими и да се избягнат недоразуменията, по-специално сред местното цивилно население. Предоставянето на информация ще осигури максимално политическо въздействие на мерките. Общите послания следва да се обсъждат в съответните работни групи по географски признак, като с работна група RELEX се правят консултации относно правните, техническите и хоризонталните последици от мерките.

III. Стандартни формулировки за правни инструменти

Стандартните формулировки, изложени в настоящата глава, следва да се използват за всички съответни правни инструменти, отнасящи се за ограничителни мерки на ЕС, освен ако не е необходимо да се използват различни формулировки за правилното прилагане на резолюция на Съвета за сигурност на ООН.

Стандартните разпоредби относно освобождаването следва да се адаптират според случая.

A. Определения

За целите на ограничителните мерки на ЕС, се прилагат следните определения. Ще бъдат разработени допълнителни определения, когато това е необходимо.

59. Терминът „техническа помощ“ означава²¹:

„всяка техническа подкрепа, свързана с ремонт, разработване, производство, монтаж, тестване, поддръжка или всякаква друга техническа услуга, и може да бъде предоставена под формата на инструкции, съвети, обучение, предаване на работни знания или умения или консултации; техническата помощ включва подпомагане в устна форма“.

59а. Терминът „финансиране и финансова помощ“ означава:

„всяко действие, независимо от конкретно избраните средства, чрез което съответно лице, образувание или орган – условно или безусловно – отпуска или поеме ангажимент да отпусне свои собствени средства или икономически ресурси, в т.ч. но не само грантове, заеми, гаранции, обезпечения, облигации, акредитиви, кредити от доставчика, кредити за купувача, свързани с вноса или износа авансови средства и всички видове застраховане и презастраховане, в т.ч. застраховане на експортно кредитиране. Плащанията, както и реда и условията за плащане на договорената цена на стока или услуга, осъществени съгласно нормалната бизнес практика, не представляват финансиране или финансова помощ“.

²¹ Съвместно действие 2000/401/ОВППС (ОВ L 159, 30.6.2000 г., стр. 216).

60. През годините е било нареждано замразяване на средства и са били налагани забрани за предоставяне на финансови средства на включени в списъци лица и образувания на основата на следните определения:

„финансови средства“ означава финансови активи и ползи от всякакъв вид, включително, но не само:

- а) пари в брой, чекове, парични искове, менителници, парични записи и други разплащателни инструменти;*
- б) депозити във финансови институции или други образувания, салда по сметки, дългове и дългови облигации;*
- в) публично или частно търгувани ценни книжа и дългови инструменти, включително акции и дялове, сертификати, представляващи ценни книжа, облигации, записи на заповед, варанти, дългосрочни облигации със задължителна лихва и договори за дериватни инструменти;*
- г) лихви, дивиденди или други приходи или стойности, начислени или генерирани от активи;*
- д) кредити, право на прихващане, гаранции, гаранции за добро изпълнение или други финансови задължения;*
- е) акредитиви, товарителници, документи за продажба;*
- ж) документи, удостоверяващи участие във фондове или притежание на финансови ресурси.*

„замразяване на финансови средства“ означава предотвратяване на движение, трансфер, промяна, употреба, достъп или опериране с финансови средства по начин, който би довел до промяна на техния обем, количество, местоположение, собственост, притежание, характер, предназначение или друга промяна, която би дала възможност за използване на финансовите средства, включително управление на портфейл;

61. Следните определения са били използвани от Съвета по отношение на замразяването на икономически ресурси и могат да продължат да се използват в правни инструменти на ЕС според необходимостта.

„икономически ресурси“ означава активи от всякакъв род, материални и нематериални, движими и недвижими, които не са финансови средства, но могат да се използват за получаване на финансови средства, стоки или услуги;

„замразяване на икономически ресурси“ означава предотвратяване на използването им за получаване на финансови средства, стоки или услуги по всякакъв начин, включително, но не само, чрез тяхната продажба, отдаване под наем или ипотекиране;

62. Терминът „изделия с двойна употреба“ означава:
„изделия, включително софтуер и технология, които могат да се използват както за граждански, така и за военни цели, и включва всички изделия, които могат да се прилагат както за невзривна употреба, така и по какъвто и да било начин, подпомагащ производството на ядрени оръжия или други ядрени взривни устройства“²²;

Б. Оръжейно ембарго

Оборудване, обхванато от оръжейно ембарго

63. ЕС има нужда от общ режим при налагане на оръжейно ембарго. Обща позиция 2008/944/ОВППС²³, приета на 8 декември 2008 г., определя критериите, които държавите членки прилагат в политиката си на контрол върху оръжията. За тази цел през 2000 г. беше договорен общ списък на оръжията²⁴. Ако не е посочено друго, оръжейното ембарго следва да се тълкува като обхващащо най-малкото всички изделия и технологии в общия списък на оръжията на ЕС.

64. Общият списък на оръжията не включва изделия, които могат да се използват както за граждански, така и за военни цели. Контролът върху износа на такива изделия с двойна употреба се осъществява в съответствие с Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета²⁵. Този регламент предвижда, че при вземането на решение дали да предоставят разрешение за износ, държавите членки вземат предвид, *inter alia*, задълженията си по силата на санкции, наложени съгласно правен инструмент, приет от Съвета, или с решение на ОССЕ, или посредством задължителна резолюция на Съвета за сигурност на ООН.

²² Член 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета от 5 май 2009 г. (ОВ L 134, 29.5.2009 г., стр. 1).

²³ ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99.

²⁴ Списъкът е приложен към декларацията на Съвета от 13 юни 2000 г., направена във връзка с приемането на Общия списък на оръжията, обхванати от Кодекса за поведение на Европейския съюз при износа на оръжие (ОВ С 191, 8.7.2000 г.). Актуализиран списък, приет от Съвета на 27.2.2012 г., е публикуван в ОВ С 85, 22.3.2012 г., стр. 1.

²⁵ ОВ L 134, 29.5.2009 г., стр. 1.

Поради самия си характер (двойна употреба) редица от включените в списъка изделия имат напълно законни приложения, напр. криптографски продукти, използвани от банките, оборудване, което може да се използва в болници, фабрики, университети, крайбрежни петролни находища. По тази причина пълната забрана би имала много по-големи последици, отколкото първоначалната цел, и е напълно неуместна. Ето защо в много случаи забраната върху износа на изделия с двойна употреба, включително когато биха били използвани за граждански цели, вероятно би била несъразмерна, освен ако не се прилага с условия и възможности за подходящо освобождаване (доказателства за легитимна цел).

Ако въпреки това се сметне, че е уместно да се наложи ембарго върху такива изделия, в правния инструмент следва да има позоваване на общия списък на изделията с двойна употреба, приложен към Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета.

65. Възможна стандартна формулировка за разпоредба за налагане на оръжейно ембарго:

„Забранява се продажбата, доставката, трансферът и износът на оръжия и свързани с тях материали от всякакъв вид, включително оръжия и боеприпаси, военни транспортни средства и оборудване, паравоенно оборудване и резервни части за тях, за (име на държавата) от граждани на държавите членки или от територията на държавите членки, или чрез използване на плавателни съдове, плаващи под техен флаг, или чрез техни въздухоплавателни средства, независимо дали същите са с произход от територията на държавите членки или не.“

Техническа помощ и други услуги, свързани с военна дейност

66. При налагането на автономно оръжейно ембарго на ЕС, включително върху оръжия и боеприпаси, военни транспортни средства и оборудване, паравоенно оборудване и резервни части за тях, обикновено следва да се предвиди и забрана за предоставяне на техническа помощ, свързана с такова оборудване. Освен това, оръжейното ембарго може да бъде подсилено със забрана за финансиране или предоставяне на финансова помощ за износ на оръжие.

67. Възможна формулировка на стандартен член:

CD + Reg.

„Забранява се:

- а) *предоставянето на техническа помощ, посредничество²⁶ и други услуги във връзка с военна дейност и с доставянето, производството, поддържането и използването на оръжия и свързани с тях материали от всякакъв вид, включително оръжия и боеприпаси, военни транспортни средства и оборудване, паравоенно оборудване и резервни части за тях, пряко или непряко на физически или юридически лица, образувания или органи във или за използване във (име на държавата);*
- б) *предоставянето на финансиране или финансова помощ във връзка с военна дейност, включително, по-специално, безвъзмездни средства, заеми и застраховки на експортни кредити, както и застраховка и презастраховка за продажба, доставка, трансфер или износ на оръжия и свързани с тях материали, или за предоставянето на свързана с тях техническа помощ, посредничество и други услуги, пряко или непряко на лица, образувания или органи във или за използване във (име на държавата);*
- в) *съзнателното и преднамерено участие в дейности, чиято цел или следствие е заобикаляне на забраните, посочени в буква а) или б).“*

Освобождаване

68. Може да е уместно да се предвиди освобождаване от забраната върху износа на оръжие и свързано с него оборудване за хуманитарни цели, тъй като в зоните след конфликт определени видове контролирано оборудване могат да допринесат значително за безопасността на цивилното население и за икономическото възстановяване. Освобождаването следва обикновено да се ограничава до несмъртоносно военно оборудване и износ на защитни облекла за лична употреба. Те могат да включват оборудване за разминирание и материали, насочени към изграждане на институции, според случая.

²⁶ Обща позиция 2003/468/ОВППС на Съвета от 23 юни 2003 г. относно контрола на посредничеството за разпространение на оръжие (OL L 156, 25.6.2003 г., стр. 79).

69. Желателно е решенията за освобождаване във връзка с износа на несмъртоносно военно оборудване, както и за всичко останало, да се вземат на базата на всеки отделен случай, като напълно се отчитат критериите, определени в Кодекса за поведение и други текстове и правни инструменти на ЕС. Държавите членки ще изискват съответни гаранции срещу злоупотребата с такъв износ и, при необходимост, разпоредби за репатриране на оборудването.

70. Възможна стандартна формулировка на разпоредба за освобождаване от забрана върху износа на оръжия и свързано с тях оборудване:

„1. Член ... не се прилага:

- а) по отношение на продажбата, доставката, трансфера или износа на несмъртоносно военно оборудване, предназначено единствено за хуманитарни или защитни цели или за програми на ООН и ЕС за изграждане на институции, или за операции на ЕС и ООН по управление при кризи;*
- б) по отношение на продажбата, доставката, трансфера или износа на оборудване и материали за разминиране за използване в операции по разминиране;*
- в) по отношение на предоставянето на финансиране и финансова помощ, свързани с такова оборудване или с такива програми и операции,*
- г) предоставяне на техническа помощ, свързана с такова оборудване или с такива програми и операции,*

при условие че този износ е предварително одобрен от (компетентния орган).“

71. В случаите на програми на ООН или ЕС за изграждане на институции или на операции на ЕС и ООН по управление при кризи, за които е необходим и износ на смъртоносно оборудване, в буква а) от посочената по-горе разпоредба ще трябва да се добави *„и материали, предназначени за...“*.

Според необходимото, към случаите на освобождаване, посочени в буква а), могат да се добавят програми за изграждане на институции и операции по управление при кризи, провеждани от регионални и подрегионални организации.

В случай на програми на ООН за изграждане на институции, за продажбата, доставката, трансфера и износа на такива материали може да се изисква одобрение от страна на съответните комитети по санкции на ООН.

72. Възможна стандартна формулировка за разпоредба относно защитните облекла:

„Член ... не се прилага по отношение на защитните облекла, включително бронейни жилетки и военни каски, временно изнесени за (име на държавата) от персонал на Организацията на обединените нации, от персонал на ЕС или на неговите държави членки, от представители на медиите, от хуманитарни работници, от персонал, работещ по програми за развитие, и от свързания с тези дейности персонал, единствено за тяхно лично ползване.

В. Ограничения върху оборудване, използвано за вътрешни репресии, и върху друг специфичен внос и износ

73. Ако основанието за налагане на ограничителни мерки е политика на вътрешни репресии, подходящо е въвеждането на забрана върху износа на определено оборудване и свързаните с него услуги, като поддържане и поправка. Когато се вземат решения за налагане на ембарго върху износа на изделия, които биха могли да се използват за вътрешни репресии, в правните инструменти на ЕС би могло да има позоваване на одобрен списък или да се използва такъв. Приложен е списък, който, ако Съветът го одобри, определя обхвата на специфичните ограничения върху износа на оборудване, което би могло да се използва за вътрешни репресии²⁷.

²⁷ Списъкът изброява основно изделия, които биха могли да се използват за вътрешни репресии и които са сродни на изделията от общия списък на оръжията на ЕС; той не обхваща изделията, изброени в общия списък на оръжията на ЕС. Той не обхваща изделията, контролирани чрез Регламент (ЕО) № 1236/2005 („регламентът срещу изтезанията“). Във връзка с проблема за адекватно разграничаване между контролираното оборудване и оборудването, характерно за дейности, свързани с потреблението или прекарването на свободното време, списъкът не съдържа наименования на изделия, които могат да се отнасят за дейности, свързани с потреблението или прекарването на свободното време.

74. Възможна стандартна формулировка на ограниченията за оборудване, използвано за вътрешни репресии:

„Забранява се:

- а) продажбата, доставката, трансферът и износът, пряко или непряко, на оборудване, което би могло да се използва за вътрешни репресии, съгласно списъка в приложение I, независимо дали произхожда от Съюза, за физически или юридически лица, образувания или органи във или за ползване във (име на държавата);*
- б) предоставянето на техническа помощ, свързана с оборудването, посочено в буква а), пряко или непряко, на физически или юридически лица, образувания или органи във или за ползване във (име на държавата);*
- в) предоставянето на финансиране или финансова помощ, свързана с оборудването, посочено в буква а), пряко или непряко, на физически или юридически лица, образувания или органи във или за ползване във (име на държавата);*
- г) съзнателното и преднамерено участие в дейности, чиято цел или следствие е заобикаляне на забраните по буква а), б) или в).*

75. Може също да е уместно да се наложат ограничителни мерки за предотвратяване на злоупотребата с оборудване, технологии и софтуер за следене или прихващане в Интернет или на други форми на комуникация.

76. В рамките на ЕС са съставени и други списъци, като списъка на петрол и петролни продукти²⁸. Бъдещите списъци, определящи обхвата на режими за контрол върху специфичния износ или внос, могат да съставляват полезен отправен документ за забрани върху специфичния износ или внос, ако се сметне за необходимо да се забрани цялата търговия с изделия от специфичната, контролирана категория по отношение на определена държава с цел постигане на целите на ОВППС. Включените в списъците изделия, подлежащи на забрана за специфичен износ/внос, биха могли да бъдат описани, ако това е уместно, като се вземат предвид описанията, използвани в Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета. Ако това е невъзможно и ако е подходящо, изделията биха могли да бъдат описани в съответствие с описанията, използвани в Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета.
77. Освобождаването от такива мерки следва да бъде достатъчно, за да позволи предприемането на хуманитарни действия, когато е подходящо, и да отчита напълно целта на ограничителните мерки.

Г. Ограничения за приемане (забрана за виза или пътуване)

78. Няколко законодателни актове на ОВППС предвиждат забрана за приемане на определени граждани на трети държави, чиито имена фигурират в списък, приложен към правния инструмент.
79. Регламент (ЕО) № 539/2001 определя третите държави, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници, както и тези държави, чиито граждани се освободени от това изискване²⁹. На граждани на трети държави, на които, с решения в рамките на ОВППС, е наложена забрана за пътуване и на които им трябва виза, за да влязат в ЕС, няма да им бъде дадена виза, ако подадат молба за такава. Във всеки случай трябва да им бъде отказано влизане, ако се представят на външна граница. Когато няма изискване за виза или е била издадена дългосрочна виза или разрешително за пребиваване, може да се наложи предприемането на национална мярка, за да се спази изискването за ограничения за приемане³⁰.

²⁸ Вж. приложение I към Регламент (ЕО) № 1705/1998 (ОВ L 215, 1.8.1998 г., стр. 1).

²⁹ ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1. Списъкът беше изменен няколко пъти.

³⁰ Понастоящем се обсъжда въпросът относно създаването на консолидиран електронен списък на лицата, подлежащи на забрана за пътуване в ЕС.

80. Възможна стандартна формулировка на член относно забрана за виза/пътуване и освобождаване от забраната:

1. *„Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да предотвратят влизането във или транзитното преминаване през тяхна територия на лица, изброени в списъка в приложението (посочване на критерии/категории, ако вече не са уточнени в текста);*
2. *Параграф 1 не задължава никоя държава членка да отказва на своите граждани влизане на територията си.*
3. *Параграф 1 не засяга случаите, когато дадена държава членка е обвързана от задължение по международното право, а именно:*
 - i) в качеството ѝ на приемаща държава на международна междуправителствена организация;*
 - ii) като приемаща държава на международна конференция, свикана от или под егидата на Организацията на обединените нации; или*
 - iii) съгласно многостранно споразумение, предоставящо привилегии и имунитети; или*
 - iv) съгласно Договора за помирение от 1929 г. (Латеранския договор), сключен от Папския престол (Ватикана) и Италия.*
4. *Параграф 3 се смята за приложим и в случаите, когато дадена държава членка е приемаща държава на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ).*
5. *Съветът се информира надлежно във всеки един от случаите, когато някоя държава членка предоставя освобождаване в съответствие с параграф 3 или 4.*
6. *Държавите членки могат да предоставят освобождаване от мерките, наложени с параграф 1, когато пътуването е оправдано поради спешни хуманитарни нужди или поради участие в междуправителствени срещи и срещи, които се провеждат с подкрепата или на които е домакин Европейския съюз, или на които е домакин държава членка, поела председателството на ОССЕ, и на които се провежда политически диалог, чрез който пряко се насърчават политическите цели на ограничителните мерки, включително демокрацията, правата на човека и върховенството на закона във (име на държавата).*

7. Държава членка, която желае да предостави освобождаване съгласно параграф 6, уведомява Съвета за това в писмена форма. Освобождаването се смята за предоставено освен ако един или няколко членове на Съвета не се противопоставят в писмена форма в рамките на два работни дни след получаване на уведомлението за предложеното освобождаване. В случай че един или повече членове на Съвета повдигнат възражение, Съветът може да реши с квалифицирано мнозинство да предостави предложеното освобождаване.
8. Когато, в съответствие с параграфи 3, 4, 6 и 7, държава членка разрешава на посочените в приложението лица да влязат на нейна територия или да преминат транзитно през нея, това разрешение се ограничава до целта, за която е дадено, и за лицата, за които се отнася.“

81. Приема се, че когато лице, което подлежи едновременно на замразяване на активи и на забрана за пътуване, получи разрешение от държава членка в съответствие с параграфи 3, 4, 6 и 7 от посочения по-горе стандартен член, държавите членки не са задължени да конфискуват средствата, които лицето пренася и от които в разумни граници може да има нужда за целите на посещението, за което е получило разрешението.

Д. Финансови ограничения

82. Възможна стандартна формулировка за замразяване на финансови средства посредством правен текст, основан на член 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз:

- „1. Всички финансови средства и икономически ресурси, принадлежащи на, притежавани, държани или контролирани от [отделни членове на правителството на (име на държавата) и] [свързаните с тях] физически или юридически лица, образувания или органи³¹, изброени в приложение X, се замразяват.
2. Не се предоставят, пряко или непряко, финансови средства или икономически ресурси³² на физическите или юридическите лица, образуванията или органите, изброени в приложение (X), нито в тяхна полза.“

³¹ Тези части на текста може в някои случаи да не са приложими (напр. в случаи на мерки срещу терористи).

³² Следва да се поясни, че представянето и предаването на необходимите документи на включена в списък банка с цел крайното им предаване на лице, образувание или орган, които не са включени в списъка, с оглед извършването на позволени плащания, не представлява предоставяне на финансови средства.

83. Възможна стандартна формулировка на член, предвиждащ освобождение от замразяването на финансови средства и забраната за предоставяне на достъп до финансови средства и икономически ресурси³³:

„1. Чрез дерогация от член (замразяване на финансови средства и икономически ресурси на включени в списъците лица и образувания) компетентните органи, посочени в уебсайтовете, изброени в приложение Y, могат да разрешат освобождението на определени замразени финансови средства или икономически ресурси или предоставянето на определени финансови средства или икономически ресурси, при такива условия, каквито сметнат за уместни, след като установят, че въпросните финансови средства или икономически ресурси са:

- а) необходими, за да задоволят основните нужди на физическите или юридическите лица, образуванията и органите, изброени в списъците в приложение X, и на членове на семейството им, които са на издръжка на тези физически лица, включително за заплащане на хранителни продукти, наем или ипотека, лекарства и лечение, данъци, застрахователни вноски и разходи за комунални услуги;*
- б) предназначени изключително за заплащане на основателни професионални такси и възстановяване на разходи, свързани с правни услуги;*
- в) предназначени изключително за плащане на хонорари или такси за услуги за рутинно поддържане и управление на замразени финансови средства или икономически ресурси;*
- г) необходими за изключителни разходи, при условие че съответният компетентен орган е уведомил компетентните органи на другите държави членки и Комисията поне две седмици преди даването на разрешение относно основанията, поради които смята, че следва да бъде предоставено конкретно разрешение;*

³³ Може да се наложи формулировката да бъде адаптирана с оглед прилагането на задължителни резолюции на Съвета за сигурност на ООН (вж. точка 44).

- д) платими по или от банкова сметка на дипломатическо представителство или консулска служба или на международна организация, ползваща се с имунитети съгласно международното право, доколкото тези плащания са предназначени за официални цели на дипломатическото представителство или консулската служба или международната организация;³⁴
- е) необходими за гарантиране на сигурността на хората или защитата на околната среда.“

Държавите членки информират останалите държави членки и Комисията за всички дадени по настоящия член разрешения.

2. Член .. (забрана за предоставяне на достъп до финансови средства или икономически ресурси на включени в лица и образувания) не се прилага по отношение на добавянето към замразяването на сметки на:
- а) лихви и други доходи от тези сметки; или
 - б) плащания, дължими по договори, споразумения или задължения, които са сключени или са възникнали преди датата, на която тези сметки са станали предмет на разпоредбите на настоящото решение/настоящия регламент; и
 - в) плащания, дължими по силата на съдебни, административни или арбитражни решения, постановени в държава – членка на ЕС, или подлежащи на изпълнение в съответната държава членка, и

при условие че за всички такива лихви, други доходи и плащания продължава да се прилага член .. (замразяване на финансови средства и икономически ресурси на вписаните лица и образувания).“

³⁴ Тъй като ограничителните мерки могат да имат последици за дипломатическите представителства и членовете на техния персонал, които се ползват с привилегии и имунитети (по-специално когато имат сметки във включени в списък банки), трябва да се предприемат необходимите мерки, за да се гарантира, че това не създава препятствия в изпълнението на официалните функции на тези представителства и членовете на техния персонал в съответствие с член 25 от Виенската конвенция за дипломатическите отношения от 1961 г.

84. Възможна стандартна формулировка на член относно превеждането на средства по замразени сметки:

Reg.

„Член ... (забрана за предоставяне на достъп до финансови средства или икономически ресурси на включени в списъка физически или юридически лица, образувания или органи) не препятства превеждането на средства по замразени сметки от финансови или кредитни институции, които получават средства, прехвърлени от трети страни, по сметката на включеното в списъка лице, образувание или орган, при условие че добавените в такива сметки средства също ще бъдат замразени. Финансовата или кредитната институция незабавно уведомява компетентните органи относно подобни преводи.“

85. Възможна стандартна формулировка за конкретен член, предвиждащ освобождаване от замразяването на финансови средства и от забраната за предоставяне на финансови средства или икономически ресурси, когато посочените финансови средства или икономически ресурси са предмет на съдебно, административно или арбитражно решение:

„Чрез дерогация от член ... (замразяване на финансови средства и икономически ресурси на включени в списъка физически или юридически лица, образувания или органи) компетентните органи на държавите членки, изброени в приложение Y, могат да разрешат освобождаването на някои замразени финансови средства или икономически ресурси, ако са изпълнени следните условия:

- а) финансовите средства или икономическите ресурси са предмет на арбитражно решение, постановено преди датата, на която физическото или юридическото лице, образуванието или органът, посочени в член ... (замразяване на финансови средства и икономически ресурси и забрана за предоставяне на достъп до финансови средства или икономически ресурси на включени в списъка физически или юридически лица, образувания или органи) са включени в списъка в приложение X, или на съдебно или административно решение, постановено в ЕС, или на съдебно решение, подлежащо на изпълнение в съответната държава членка преди или след тази дата;*
- б) финансовите средства или икономическите ресурси се използват изключително и само за удовлетворяване на искове, обезпечени с такова решение или признати като валидни в такова решение, в границите, установени от приложимите закони и подзаконови актове, уреждащи правата на лицата с такива искове;*
- в) решението не е в полза на лице, образувание или орган, изброени в приложение X;*
- г) признаването на решението не противоречи на публичните норми в съответната държава членка.*

Компетентният орган уведомява компетентните органи на другите държави членки и Комисията за всички разрешения, предоставени съгласно настоящия член.“

86. Възможна стандартна формулировка на конкретен член, предвиждащ освобождаване за съществуващи договори:

Чрез дерогация от член ... (замразяване на финансови средства и икономически ресурси на включени в списъка лица, образувания и органи) и при условие че е дължимо плащане от лице, образувание или орган от списъка в приложение X съгласно договор или споразумение, сключени от съответното лице, образувание или орган, или от задължение, което е възникнало за него, преди датата, на която това лице, образувание или орган е посочен, компетентните органи на държавите членки, посочени на уебсайтовете от списъка в приложение Y, могат да разрешат при условията, които те смятат за уместни, освобождаване на определени замразени финансови средства или икономически ресурси, при условие че съответният компетентен орган е установил, че:

- (i) финансовите средства или икономическите ресурси се използват за плащане от лице, образувание или орган, изброени в приложение X;*
- (ii) плащането не е в нарушение на член ... (забрана за предоставяне на достъп до финансови средства или икономически ресурси на включени в списъка лица, образувания или органи);*

Вариант 1 — Най-малко [x седмици] преди даването на разрешение съответната държава членка уведомява останалите държави членки и Комисията за установеното от компетентния орган и за намерението си да даде разрешение.“

Вариант 2 — Съответната държава членка уведомява в срок от [x седмици] останалите държави членки и Комисията за установеното от компетентния орган и за всяко издадено разрешение.

Вариант 3 — Съответната държава членка уведомява на [всеки x месеца] останалите държави членки и Комисията за установеното от компетентния орган и за броя и естеството на дадените разрешения.

87. Възможна стандартна формулировка на конкретен член, предвиждащ освобождаване за хуманитарни нужди, който се включва само ако се смята, че това е необходимо поради действителните обстоятелства, свързани с визираната държава/режим, като при необходимост се адаптира.

Чрез дерогация от член ... (замразяване на финансови средства и икономически ресурси на включени в списъка лица и образувания), компетентните органи на държавите членки, посочени на уебсайтовете, изброени в списъка в приложение..., могат да разрешат освобождаването на определени замразени финансови средства или икономически ресурси или предоставянето на определени финансови средства или икономически ресурси, при условията, които смятат за необходими, след като установят, че предоставянето на съответните финансови средства или икономически ресурси е необходимо за хуманитарни нужди, като предоставяне или улесняване на предоставянето на помощ, включително медицински доставки, храни или за прехвърляне на хуманитарни работници и свързана с тях помощ, или за евакуации от xxx.

Съответната държава членка информира другите държави членки и Комисията за всички разрешения, предоставени съгласно настоящия член, в срок от четири седмици след даването на разрешението.

Е. Клауза за освобождаване от отговорност

Възможна стандартна формулировка на конкретен член, съдържащ клауза за освобождаване от отговорност:

- 1. Замразяването на финансови средства или икономически ресурси или отказът да се предоставят финансови средства или икономически ресурси, предприети добросъвестно въз основа на това, че подобно действие е в съответствие с настоящия регламент, не водят до отговорност от какъвто и да е вид за физическото или юридическото лице, образуванието или органа, което(който) ги извършва, нито за техните ръководители или служители, освен ако не бъде доказано, че финансовите средства и икономическите ресурси са били замразени или задържани в резултат на небрежност.*

2. Действията на физическите или юридическите лица, образуванията или органите не пораждаат каквато и да било отговорност за тях, ако те не са знаели и не са имали основателна причина да подозират, че действията им ще бъдат в нарушение на мерките, предвидени в настоящия регламент.

Ж. Клауза за непредявяване на искове

Възможна стандартна формулировка на конкретен член, съдържащ клауза за непредявяване на искове, която при необходимост се адаптира:

1. Не се удовлетворяват искове във връзка с договори или трансакции, чието осъществяване се засяга пряко или непряко, изцяло или частично, от мерките, наложени с настоящия регламент, включително искове за обезщетение и каквито и да е други искове от този вид, като искове за компенсация или искове във връзка с гаранция, по-специално искове за удължаване на сроковете или за изплащане на обезпечение, гаранция или обезщетение, по-специално на финансова гаранция или финансово обезщетение, независимо от формата, предявени от:
- а) лица, образувания или органи, включени в списъка в приложение X, Y или Z;
 - б) всяко друго xxx лице, образувание или орган, включително xxx;
 - в) всички лица, образувания или структури, действащи чрез или за сметка на едно от лицата или образуванията;
- органи, посочени в буква а) или б).
2. Във всяко производство за изпълнение по подаден иск, тежестта на доказването, че неговото удовлетворяване не е забранено съгласно параграф 1, е за лицето, което търси изпълнение по съответния иск.
3. Настоящият член не засяга правото на лицата, образуванията и органите, посочени в параграф 1, на съдебен контрол за законосъобразност на неизпълнението на договорни задължения в съответствие с настоящия регламент.

3. Юрисдикция

88. Възможна стандартна клауза, с която се определя до каква степен ограничителните мерки следва да се прилагат в случаи, когато съществуват връзки с ЕС, както и с други членове на международната общност:

Reg.

„Настоящият регламент се прилага:

- а) на територията на ЕС, включително неговото въздушно пространство;*
- б) на борда на всички въздухоплавателни средства или плавателни съдове под юрисдикцията на държава членка;*
- в) за всяко лице на територията на ЕС или извън нея, което е гражданин на държава членка;*
- г) спрямо всяко юридическо лице, образувание или орган, във или извън територията на Съюза, създаден(о) или учреден(о) по правото на държава членка;*
- д) за всяко юридическо лице, образувание или орган, който(ето) извършва стопанска дейност изцяло или отчасти в рамките на ЕС.“*

И. Нарушения

89. В регламентите, с които се налагат ограничителни мерки, се съдържат разпоредби относно санкциите, които се налагат при нарушения. Стандартна формулировка за такива случаи:

Reg.

- „1. Държавата членка определя правилата относно санкциите, приложими при нарушение на разпоредбите на настоящия регламент, и предприема всички необходими мерки, за да се осигури налагането им. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи.*

2. *Държавите членки уведомяват Комисията относно тези правила веднага след влизането в сила на настоящия регламент, както и относно всяко тяхно последващо изменение.*“

90. Желателно е ограничителните мерки да бъдат изпълнявани възможно най-бързо. За тази цел държавите членки се стремят да въведат посочените в горния параграф правила в срок от 30 дни съгласно съответните национални процедури. Държавите членки могат също да обмислят приемането на национални правила, в които се определят санкции за нарушаване на регламенти, налагащи ограничителни мерки, които ще се прилагат по правило.

Й. Изтичане на срока на действие/преразглеждане

CD

91. Възможна стандартна формулировка за клауза относно изтичането на срока на действие на автономни санкции на ЕС:

„Настоящото решение се прилага за срок от То подлежи на постоянно преразглеждане. То се подновява или изменя, според случая, ако Съветът прецени, че целите му не са били постигнати.“

92. Възможна стандартна формулировка за клауза относно преразглеждането на автономни санкции на ЕС:

CD

„Настоящото решение се преразглежда ... след приемането му и на всеки ... след това. То се отменя, ако Съветът счете, че целите му са изпълнени.“

93. Стандартна формулировка за клауза за изменение/отменяне във връзка с изпълнението на резолюции на Съвета за сигурност на ООН:

CD

„Настоящото решение се изменя или отменя, според случая, в съответствие с решенията на Съвета за сигурност.“

IV. Наблюдение и оценка на ограничителните мерки

94. Ефективността на ограничителните мерки на ЕС, както и доверието в ЕС, зависи до голяма степен от бързото прилагане и изпълнение на ограничителните мерки във всички държави членки без изключение. За да се осигурят адекватни последващи действия по отношение на решенията на ЕС за налагане на ограничителни мерки, беше създаден специален орган на Съвета, чиито задачи включват обмен на опит и разработване на най-добри практики в прилагането и изпълнението на ограничителни мерки. Работната група на съветниците по външни отношения (RELEX) заседава редовно в специален състав „Санкции“, като при необходимост се подпомага от национални експерти. Мандатът на работна група Relex (санкции) е следният³⁵:

- обмен на информация и опит при изпълнението на конкретни режими на ограничителни мерки, наложени от ЕС;
- принос за разработването на най-добри практики между държавите членки при изпълнението на ограничителни мерки;
- събиране на цялата налична информация при съмнения за неспазване от страна на държави, лица и образувания на насочени към тях ограничителни мерки на ЕС и други международни санкции, които са от интерес за ЕС;
- обмен на информация и опит, включително с трети държави и международни организации, при необходимост, относно изпълнението на международни санкции, които са от интерес за ЕС;
- помощ при оценяването на резултатите и трудностите в прилагането на режими на ограничителни мерки;

³⁵ Мандатът на работна група RELEX (Санкции) е определен в док. 5603/04.

- обмен на мнения относно начините и средствата за осигуряване на ефикасност при управлението на режими на ограничителни мерки, включително хуманитарните аспекти;
- разглеждане на всички технически въпроси, свързани с изпълнението на ограничителни мерки на ЕС.

Работна група Relex (санкции) определи по-конкретно най-добри практики на ЕС за ефективно прилагане на ограничителни финансови мерки³⁶.

95. Както правните инструменти на ОВППС, така и регламентите на ЕО следва да предвиждат редовно докладване относно мерките за прилагане и действията за изпълнение, предприети от държавите членки за въвеждане в действие на ограничителните мерки. Наблюдението на равнище ЕС следва да осигури посъгласувано оценяване на това дали ограничителните мерки дават необходимите резултати от гледна точка на ефективността. Това е от съществено значение по отношение на автономните мерки, тъй като се предоставя основата за решения относно необходимостта от подобряване на правните текстове и, в известна степен, за решения относно ползата от запазване на мерките.

³⁶ Док. 8666/1/2008 REV 1.

Препоръки относно работните методи за налагане на автономни санкции на ЕС

Ограничителните мерки срещу трети държави, лица и образувания са важен инструмент на външната политика на ЕС за постигането на нейните цели в съответствие с принципите на общата външна политика и политика на сигурност. Накратко, ограничителните мерки се налагат с цел да се постигне промяна в политиката или дейността на визираната държава, част от държава, правителство, образувания или лица. Те са превантивни инструменти, които нямат наказателен характер, с което на ЕС следва да се даде възможност да реагира бързо на политическите промени и събития. Санкциите следва да се използват в рамките на интегриран и глобален политически подход, включващ политически диалог, допълнителни усилия и други инструменти. ЕС и държавите членки следва активно и систематично да предоставят информация относно наложените от ЕС санкции, в т.ч. на визираната държава и нейното население.

Мерките следва да са насочени към политиките и средствата за тяхното провеждане и към лицата, за които е установено, че са отговорни за политиките или действията, които са довели до вземането на решението на ЕС за налагане на санкции. Тези целеви мерки следва да сведат до минимум неблагоприятните последици за онези, които не са отговорни за тези политики и действия, по-конкретно за местното цивилно население и за легитимните действия във или със засегнатата държава. Политическите цели и критериите за налагане на ограничителни мерки следва да бъдат ясно определени в правните актове. Това би позволило на ЕС да идентифицира условията за изменение или отмяна на санкциите. Типът мерки също ще се различава в зависимост от поставените цели и очакваната им ефективност за постигането на тези цели при конкретните обстоятелства, като се използва целевият и диференциран подход на ЕС.

Ограничителните мерки трябва да зачитат човешките права и основните свободи, по-конкретно справедлив процес и правото на ефективни правни средства за защита при пълно зачитане на съдебната практика на съдилищата на ЕС. Наложените мерки трябва да са съразмерни спрямо преследваните цели.

Единното и последователно тълкуване и ефективното прилагане на ограничителните мерки е от съществено значение за осигуряване на тяхната ефективност при постигането на преследваната политическа цел.

Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) следва да играе ключова роля при изготвянето и преразглеждането на режимите на санкции, както и при дейностите за комуникация и информация, придружаващи санкциите, в тясно сътрудничество с държавите членки, съответните делегации на ЕС и Комисията.

Предложения за ограничителни мерки

1. Предложенията за ограничителни мерки, включително предложенията за включване или изключване от списъци, във връзка с автономни санкции на ЕС срещу конкретна държава, следва да се представят от държавите членки или от ЕСВД. Тези предложения следва да са част от по-широк политически подход, одобрен от Съвета. По принцип те следва да се разпространяват по COREU с необходимото ниво на класификация.
2. След това политическите аспекти и по-широките параметри на предложенията следва да се обсъдят в съответната регионална работна група, която се подпомага от експерти по санкциите от ЕСВД и експерти от Комисията и Правната служба на Съвета. Когато е уместно, Комитетът по политика и сигурност ще обсъди предложенията и ще предостави политически насоки на съответните работни групи, по-конкретно относно видовете мерки, които са подбрани за последващи разисквания.
3. Ръководителите на мисии в съответната(ите) държава(и) ще бъдат приканени да предоставят, когато е уместно, съвети във връзка с предложенията за ограничителни мерки или допълнителните вписвания. Освен това службите на Комисията ще се приканват да предоставят, когато е уместно, съвети относно конкретни мерки, които са от компетентността на Съюза.
4. В RELEX следва да се обсъждат всички правни, технически и хоризонтални аспекти на предложените ограничителни мерки. Предложенията за решения на Съвета за въвеждане на ограничителни мерки и за регламенти на Съвета за определяне на конкретни мерки от компетентността на Съюза ще се представят за обсъждане в RELEX съответно от ЕСВД и от Комисията. За предпочитане е двата вида правни акта да се представят на Корепер и да се приемат официално от Съвета по едно и също време или с минимално забавяне.

Предложения за вписвания в списъци

Идентифицираща информация

5. Предложенията за автономно вписване следва да са ясни и недвусмислени. По-специално те ще имат за цел да включат достатъчно данни (идентифицираща информация), така че решението за включване в списъка, след като влезе в сила, да може да бъде ефективно изпълнено от икономическите оператори и националните органи (напр. банки, консулски служби). Идентифициращата информация е от съществено значение и за да се гарантира, че ограничителните мерки не засягат лица и образувания, които не са визирани. Що се отнася до физическите лица, целта е информацията да включва по-специално имената (също на оригиналния език и с подходяща транслитерация, когато са налични), включително псевдонимите, датата и мястото на раждане, гражданството, номера на паспорта и на личната карта, пола, адреса, ако е известен, и длъжността или професията. По отношение на групите, юридическите лица и образуванията, стремежът е тази информация да включва наименованието, мястото и датата на регистрация, регистрационния номер и мястото на дейност. Следва да се посочи и датата на включване в списъка. В приложението се съдържа образец.
6. Внеслите предложението носят основна отговорност за предоставянето на идентифицираща информация. Другите делегации следва да допринасят за този процес. Когато е необходимо, ще се изисква информация от ръководителите на мисии, разположени в съответната(ите) държава(и).

Основания за вписването

7. Предложенията за автономни вписвания следва да включват индивидуалните и специфичните основания за това. Тези основания следва да посочват възможно най-подробно защо Съветът счита по свое усмотрение, че съответното лице, група или образувание отговаря на определените в съответния правен акт критерии за вписване, като се отчитат целите на мерките, посочени във въвеждащата част на правния акт.
8. За представянето на основанията отговарят най-вече внасящите предложението. Другите делегации следва да допринасят за този процес. Когато е необходимо, ще се изисква информация от ръководителите на мисии, разположени в съответната(ите) държава(и).

9. Основанията за включване в списъка се финализират от работна група RELEX въз основа на елементите, обсъждани в регионалната работна група. При необходимост RELEX може да поиска допълнителна информация от регионалната работна група, за да се гарантира, че вписванията са законосъобразни и добре обосновани.
10. По принцип тези основания следва да бъдат посочени в отделна колона в приложението към правния акт, съдържащ списъка на лицата, групите и образуванията, подлежащи на ограничителни мерки. Тъй като актът ще бъде публикуван в Официален вестник, тези основания следва да могат да бъдат оповестени. При изключителни случаи обаче, когато се счита, че основанията за вписването не могат да бъдат публикувани поради съображения, свързани с личния живот или сигурността, те трябва да се съобщят отделно на засегнатото лице, група или образувание.

Уведомяване относно включване в списък

11. Уведомяването относно решението и основанията за вписването са прави чрез писмо, когато това е уместно, или чрез публикуване на известие в Официален вестник (серия С) в деня на публикуване на съответния правен акт, като се посочва, че Съветът ще предостави основанията за вписването при поискване. Прилага се образец на известието. С известието се информират съответните лица, групи и образувания относно правото им да представят възражения и да поискат преразглеждане на решението на Съвета, както и относно правото им да оспорят решението на Съвета пред Общия съд съгласно съответните разпоредби на договорите на ЕС.

Разисквания в работната група

12. При необходимост компетентната работна група може да бъде подпомагана от експерти от други работни групи на Съвета.
13. Разискванията в работната група са поверителни. Това е особено важно при налагането на ограничителни мерки, с които се замразяват активи. Следва да се предприемат подходящи мерки за осигуряване на поверителността на разискванията, по-конкретно във връзка с разпространението на предложенията.

14. Председателят на съответната работна група ще организира заседанията в зависимост от случая и когато е необходимо; след обсъжданията в работната група председателят може да поиска одобрение на предложените включвания или изключвания от съответния списък по процедурата на мълчаливо съгласие на ниво работна група. На делегациите следва да се предостави достатъчно време да разгледат предложенията преди тяхното обсъждане, като отчитат съгласуваните политически императиви, които могат да повлияят на сроковете за дадено предложение. Правните актове относно спешни въпроси могат да се приемат по писмената процедура.

Преразглеждане на мерките

15. Преразглеждането на автономните санкции на ЕС или на санкциите, които ЕС налага в допълнение към санкциите на ООН, следва да се прави редовно и в съответствие с разпоредбите на съответните правни актове. Извършването на редовни оценки на режимите на санкции от съответната работна група и RELEX с помощта, когато е уместно, на ЕСВД, Комисията и ръководителите на мисии, следва да позволи адаптирането на мерките, съобразно нуждите, в зависимост от напредъка в постигането на поставените цели и ефективността на мерките във връзка с това.
16. Единното и последователно тълкуване и ефективното прилагане на ограничителните мерки са важен елемент, който гарантира тяхната ефективност с оглед постигането на преследваните политически цели. Държавите членки незабавно се информират взаимно за мерките, предприети съгласно съответните правни актове и си предоставят всякаква друга имаща отношение информация, с която разполагат във връзка с тези правни актове, и по-специално информация относно нарушения и проблеми с прилагането и решения на национални съдилища. Информацията относно замразените сметки и суми също следва да се предоставя в съответствие със съответните правни изисквания. Освен това държавите членки се информират взаимно относно всички предоставени дерогации в съответствие с процедурите, предвидени в правните актове. Комисията и ЕСВД следва да участват пълноценно в този процес. Правната служба на Съвета следва да информира съответната работна група и работна група RELEX относно всички имащи отношение решения на съдилищата на ЕС.
17. Държавите членки и техните експерти следва да използват съществуващия форум на работна група RELEX (Санкции) и неформалния т.нар. „Форум относно санкциите“ за обсъждане на въпроси относно тълкуването и прилагането.

Обработване на заявления за изваждане от списък

18. Индивидуалните заявки за изваждане от даден списък следва да се обработват веднага след като бъдат получени в съответствие с приложимия правен инструмент и най-добрите практики на ЕС за ефективно прилагане на ограничителни мерки³⁷.
19. Генералният секретариат на Съвета ще бъде получател на заявките за изваждане от списъка. Всички възражения или искания за преразглеждане на дадено вписване, с подкрепяща документация, се изпращат в писмен вид на Съвета на Европейския съюз в съответствие с процедурата на преразглеждане, предвидена в съответните режими за налагане на санкции и съобразно обясненията в придружаващото уведомление, публикувано в Официален вестник или уведомителното писмо, ако адресът е известен.
20. Когато секретариатът на Съвета получи такива искания, той ги препраща на компетентната регионална работна група за обсъждане въз основа на предварителен анализ, изготвен от ЕСВД и Правната служба на Съвета. Работна група RELEX обсъжда правните, техническите и хоризонталните аспекти на исканията за изваждане от даден списък и отговора на ЕС.

Информация и комуникация

21. Ефективността на ограничителните мерки е пряко свързано с приемането на сходни мерки от трети държави. Ето защо по принцип е за предпочитане санкциите да се приемат в рамките на ООН. Когато това е невъзможно, целта следва да е възможно най-голяма част от международната общност да упражни натиск върху визираната държава.

³⁷ Точка 17 от док. 8666/1/08.

22. При приемането на автономни санкции ЕС следва, чрез информация, да се стреми активно към сътрудничество и, ако това е възможно, приемане на сходни мерки от съответните трети държави, така че да се сведат до минимум въздействията от заместването и да се засили влиянието на ограничителните мерки. По-конкретно, страните кандидатки следва да се приканват систематично да се присъединят към наложените от ЕС мерки. Освен това въпросът за единно и последователно тълкуване и ефективно прилагане на наложените от ООН санкции следва да се включва редовно в консултациите с ключовите партньори. Делегациите на ЕС следва да участват пълноценно в този процес.
23. ЕС и неговите държави членки следва да предоставят активно и систематично информация относно наложените от ЕС санкции, така че да ги направят видими и да се избягнат недоразуменията, по-специално сред местното цивилно население. Предоставянето на информация ще осигури максимално политическо въздействие на мерките. Общите послания следва да се обсъждат в съответните работни групи по географски признак, като с работна група RELEX се правят консултации относно правните, техническите и хоризонталните последици от мерките.
-

**Модели за съставяне на списъци на лица, групи и образувания, подлежащи на
ограничителни мерки**

A. Модел за включване в списъци на лица, подлежащи на ограничителни мерки

Фамилия, име (също на оригиналния език и с подходяща транслитерация, когато са налични)

Псевдоним:

Дата на раждане:

Място на раждане (град, държава):

Гражданство:

Номер на паспорта или личната карта (включително държава, дата и място на издаване)

Пол:

Адрес (улица и номер, пощенски код, град, държава)

Длъжност или професия:

Други сведения (напр. име на бащата и на майката, данъчен номер, телефонен номер или факс):

Б. Модел за включване в списъци на групи и образувания, подлежащи на ограничителни мерки

Наименование:

Място на регистрация:

Дата на регистриране:

Регистрационен номер:

Седалище:

Друга информация:

ОБРАЗЕЦ НА ИЗВЕСТИЕ

Съвет на Европейския съюз

На вниманието на лицата, образуванията и органите, включени в приложението към Решение [номер] от [дата] на Съвета, се предоставя следната информация³⁸.

Съветът на Европейския съюз е определил, че лицата, образуванията и органите от посочения по-горе списък отговарят на критериите, определени в член ... от Регламент (ЕО) xxxx/200X на Съвета от дд/мм/гггг относно³⁹, вследствие на което същите са били включени, по силата на посоченото по-горе решение, в приложение XX към посочения регламент. Посоченият регламент предвижда, наред с другото, замразяване на всички финансови средства, други финансови активи и икономически ресурси, принадлежащи на засегнатите лица, образувания и органи, както и това, че на тях не могат да бъдат предоставяни, пряко или непряко, никакви финансови средства, други финансови активи и икономически ресурси.

На въпросните лица, образувания и органи се обръща внимание, че могат да подадат заявление до компетентните власти на съответната(ите) държава(и) членка(и), посочени в уебсайтовете от приложение XX към регламента, за да получат разрешение за използване на замразени средства за основни нужди или конкретни плащания (вж. членове XX от регламента).

Съответните лица, образувания и органи могат да подадат заявление до Съвета, придружено от подкрепяща документация, за преразглеждане на решението за включването им в посочения по-горе списък.

³⁸ OB L ...

³⁹ OB L ...

Тези заявления се изпращат на следния адрес: Council of the European Union, General Secretariat, DG C Coordination Unit, Rue de la Loi/Wetstraat 175, B-1048 Bruxelles/Brussel, Belgique/België.

На засегнатите лица се обръща също внимание, че могат да оспорят решението на Съвета пред Общия съд на Европейския съюз съгласно условията, предвидени в член 275, втора алинея, и член 263, четвърта и шеста алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Списък на оборудването, което би могло да се използва за вътрешни репресии

Оборудване за вътрешни репресии, посочено в член (X)

1. Огнестрелно оръжие, боеприпаси и спомагателно оборудване, както следва:
 - 1.1 Огнестрелно оръжие, непопадащо под контрола на СО 1 и СО 2 от Общия списък на оръжията на ЕС;
 - 1.2 Боеприпаси, специално разработени за огнестрелното оръжие по точка 1.1, и специално разработени за тях компоненти;
 - 1.3 Мерници, непопадащи под контрола на Общия списък на оръжията на ЕС.
2. Бомби и гранати, непопадащи под контрола на Общия списък на оръжията на ЕС.
3. Превозни средства, както следва:
 - 3.1 Превозни средства, оборудвани с водно оръдие, специално разработени или преоборудвани за употреба при борба с безредици;
 - 3.2 Превозни средства, специално разработени или преоборудвани за електрифициран граничен контрол;
 - 3.3 Превозни средства, специално разработени или преоборудвани с цел да премахват барикади, включително строителни съоръжения с балистична защита;

- 3.4 Превозни средства, специално разработени за превоз или прехвърляне на затворници и/или задържани лица;
- 3.5 Превозни средства, специално разработени за разгръщане на мобилни бариери;
- 3.6 Компоненти за превозните средства, посочени в точки 3.1—3.5, специално разработени за борба с безредиците.

Бележка 1: Тази точка не е предназначена за контрол над превозни средства, които са специално разработени за гасене на пожари.

Бележка 2: За целите на точка 3.5, терминът „превозни средства“ включва и ремаркета.

4. Взривни вещества и оборудване, свързано с тях, както следва:

- 4.1 Съоръжения и устройства, предназначени за взривяване с електронни и неелектронни средства, включително хвърлящи огън устройства, детонатори, запалители, усилватели и детонационен шнур и компоненти, специално разработени за тях; с изключение на тези, които са специално разработени за конкретна търговска употреба и се задействат или функционират посредством взрив на други уреди или устройства, чиято функция не се състои в предизвикване на взривове (например устройствата за надуване на въздушни възглавници на автомобили или електрически предпазители на приспособления за включване на пожарни водоразпръсквачи);
- 4.2 Линейно разрезни експлозивни заряди, непопадащи под контрола на Общия списък на оръжията на ЕС;
- 4.3 Други взривни вещества, непопадащи под контрола на Общия списък на оръжията на ЕС, и свързаните с тях вещества, както следва:
- а. аматол;
 - б. нитроцелулоза (съдържаща над 12,5% азот);
 - в. нитрогликол;
 - г. пентаеритритол тетранитрат (PETN);
 - д. пикрилов хлорид;
 - е. 2, 4, 6-тринитротолуен (TNT).

5. Защитно оборудване, попадащо под контрола на СО 13 от Общия списък на оръжията на ЕС, както следва:

5.1 Жилетки за балистична защита и/или против намушкване;

5.2 Каски, осигуряващи балистична защита и/или защита срещу начупване, каски, използвани при борба срещу безредици, щитове, използвани при борба срещу безредици и щитове за балистична защита.

Бележка Тази точка не се отнася за:

- оборудване, специално разработено за спортни дейности;
- оборудване, специално разработено за покриване на изискванията за безопасност на труда.

6. Симулатори, различни от тези, попадащи под контрола на СО 14 от Общия списък на оръжията на ЕС, за обучение по използването на огнестрелно оръжие и софтуер, специално разработен за такива симулатори.

7. Съоръжения за нощно виждане и термично изображение и увеличителни лампи, различни от попадащите под контрола на Общия списък на оръжията на ЕС.

8. Режеща бодлива тел.

9. Военни ножове, бойни ножове и байонети с дължина на острието над 10 cm.

10. Производствено оборудване, специално разработено за изделията от този списък.

11. Специални технологии за разработването, производството или употребата на изделията от този списък.